

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre.....	24 kor. (12 frt)
Félévre.....	12 „ (6 „)
Negyedévre.....	6 „ (3 „)
Egy óra.....	2 „ (1 „)
Egyes szám.....	8 fillér (4 kr.)
Vidékire.....	10 „ (5 „)

Megjelenik mindennap

korán reggel.

Ünnep, és vasárnap után is.

Független sajtó.

Kolozsvár, jan. 20.

„A kabinet élén Széll Kálmán kiváló elmének, nagy parlamenti képességnek, sok tudásu és sima modoru államférfinak bizonyult. Jelszava, a jog, törvény és igazságról oxigént vitt az elernyedő közéletbe, miként az élesztő a cefrébe. Jobb napok hajnala derengett nemzetünk egén. Hanyatló remények állottak talpra...”

Ezeket a sorokat egy magyar napilap vezető cikkéből idézem.

Azonban ezt a lapot nem „Magyar Nemzet”-nek, vagy „Budapesti Napló”-nak hívják; hanem „Ellenzék”-nek. És azt a vezető cikket nem Beksics Gusztáv, vagy Vészi József írta, hanem a magyar ellenzéki sajtó elismert vezéralakja: Bartha Miklós.

A „Magyar Nemzet”, a „Budapesti Napló” — és az isten tudja még hány más, — a mai magyar kormány elismert félhivatalos közlönye. Hivatásuk az, hogy azt a politikát, a mit Széll Kálmán a kulisszák háta mögött és nyíltan az országgyűlés színe előtt csinál, összeegyeztessék egymással és plauzibilissé tegyék a nemzet közvéleménye előtt. Feladatuk, hogy a kormány politikájának gyöngye oldalait leplezgessek, előnyös oldalait többszörös világításban tűntessék föl; megvédelmezzék az ellenzék kritikáját a bárhonnan jövő támadások ellen.

Mindezt teszik részint azért, mert megfizetik őket, részint — felteszük — önálló meggyőződésből. Igaz, hogy tehetnének egy kissé több ildomosággal és tehetnének egy kissé kevesebben.

Mert a kormánypárti sajtó újabb időben elfajult izlést követ; tulmegy a kellő határokon s különösen az a dícsériáda, az a képletekben és dagályosságban bővelkedő felcíomázása, kidicsérese, valóságos körülményalkodása a kormánynak személyének, a mit ez a sajtó nap-nap után megenged magának, már a bizantizmus legalacsonyabb színvonalára süllyedést jelent és gyomorhaborító. Másfelől a kormánylapoknak immár se szeri, se száma.

Közelebből egy régi, erős, kipróbált hatványos ismerősöm arról panaszkodott nekem, hogy egy ellenzéki lapra is óhajtván elő-

fizetni: Hegedűs Sándorhoz fordult, ajánlana neki egyet. Hegedűs pedig megvakarta a fületét és jó ideig tartó gondolkodás után így felelt: „Bizony, barátom! Ez nehéz feladat. Nem is tudom jóformán: van-e ellenzéki lap Magyarországon?”

Hát: van, talán egy, vagy kettő. De kormánypárti, az aztán van annyi, hogy ha az ember egy kutyához rug, soha sem tudhatja, — nem-e egy kormánypárti szerkesztőt sértett meg a — becsületében?

Hát ez kétségtelenül egészség-telen állapot. Rettenetes jele az önálló meggyőződés és a karakter közszüledésének.

De egyébként is. Nem tudom mennyi része van ebben annak a pletyka-szárnynon repülő közhiedelmeknek, hogy a kormány a magyar publicistákat jóformán a zsebében tartja. De, hogy valami átfélének, a mi nem tisztességes, nem férfias, nem a magyar karakterhez illő — mindehhez több köze van, mint a jog, törvény és igazságnak, az egyszerű bizonyos.

Rémületesen megdöbbentő látvány volt az, mikor a Széll Kálmán kormányra jutásakor őt és Hegedűs Sándort (a nélkül, hogy még egyetlen tényről rászólhatnánk volna, — a dicsőhymuszoktól áradó üdvözlések oly tömege és oly csomóréslet áradata borította el, hogy azt hitte az ember: talpukat nyalni egész Magyarország nyújtja a nyelvét.

Azóta — két és fél, vagy három évi működés után — legalább Hegedűsre nézve, ez az áradó lelkesülés lényegesen megcsökkent. Majdnem éppen annyira nőtt a gancsok lavinája, — a mi a távozonak szólt, — mint a mennyire duzzadtan kínálta magát oda a lelkesedés: a hatalomra lépőnek.

Széll Kálmán ma is a hatalom birtokosa. Ergo: a dícséret és lelkesülés örvénye még vele szemben nem tombolhatta ki magát.

De, ha ez az őrző ember — jobban mondva, — hatalom-imádás általános; ha minden politikus, minden árnyalata a magyar sajtónak egyetért a kormány dícséretében: — *Ki fogja meg látni a hibákat?* Ki teljesíti az ellenőrzés kötelességét?

Ha már a magyar ellenzék vezetőpolitikusi versenyeznek egymással és a miniszterelnökkel egy-

más feldicsérésében; ha az ellenzéki sajtó legényesebb tollu publicistái tultesznek a mai kormányelnök kiváló tulajdonainak felsorolásában bármely fizetett tollu bérencen: — hova lesz — az ellenzék? Mi különbség van akkor közte és az annyszor végig ostorozott „huszofazék habszó” tábor között?

Avagy irt-e valaki Széll Kálmánról elismerőbb és nagyobb hatású tirádát, mint a minő azokban a sorokban foglaltatik, a miket fennebb idéztem?

Nem.

Mert, ha ezeket a sorokat a „Magyar Nemzetben” olvasom: — azon kezdem, hogy el se olvasom. Ugy is tudom, mi van benne. Ha Vészi József ur írja: elolvasom talán, utána csömörösztató orvosságot óhajtok.

De, ha ugyanazt olvasom attól a tolltól, a melyik eddig egyedül üdvözítő hitvallásul „Magyarország függetlenségét” hirdette; — a mely büszkén vallja, hogy harminc év óta a magyar közvélemény kemény kergét szantogatta, hasogatja, hogy abban a *nemzeti ideál* magvát hintse el: — akkor megdöbbenek és zavarba jövők, elképedek és azt gondolom magamban, hogy vagy én vesztettem el az édes magyar nyelv fogalmi iránti érzékemet — vagy: ... Bartha Miklósnak jött meg a „jobbik” esze.

S ha én — a ki már sok mindenfélét, ha megérteni nem is, de megsejteni tudok, sőt meg is tudok magannak magyarázni: — ezt az egyet sem megérteni, sem megmagyarázni nem tudom: — mit várhatunk attól a jóhiszemű *ellenzék* olvasótól, a ki szentül hiszi, sőt mérget is vesz rá, hogy a mi nyomtatva van: az nem lehet — hazugság? ...

Vagy talán a magyar függetlenség „hanyatló reményét” így állítjuk talpra, hogy agyondicsérjük a 67-es kormányt? ...

Dr. Justus.

Az igazság.

Kolozsvár, jan. 19.

(—y.) Az országban a legtöbb pályázati hirdetményt a közszéki és körorvosi állásokra írják ki. Ez azonban nem azt jelenti, mintha a közszéki és körorvosi feltevésekre tömegesen szerveznék az új állásokat, mert erről szó sincs, hanem úgy áll a dolog,

hogy ez állások minduntalan megüresülnek s betöltésükre újra meg újra kell gondoskodni. Oly silányan fizetik nálunk faluhelyen az orvosokat, hogy ebből az állásukhoz illőképpen meg nem élhetnek. Ez állításunk illusztrálására példákkal is szolgálhatnánk.

Nap-nap után olvashatunk a hivatalos közlönyben pályázatokat, de olyant, melynél évi nyolcszáz koronánál többet fizetnének alig találunk.

Tessék erre pályázni! Hol akad nagy Magyarországon orvosi oklevéllel bíró ember, aki existenciának tekintheti a nyolcszáz koronával javadalmazott körorvosi állást? Sehol. De, mert az élet mostoha viszonyai s az eddigi állami gondoskodás az orvosi pályán is megteremtették a proletáriátust, mindig akadnak kétségbeesett alakok, akik jobb híjjával ideig-óráig elfogadják a megélhetésre kevés, a meghalásra sok fizetést és tengődnek, nyomorognak künn, a nyáron poros, sáros, télen havas, jeges, pusztá falvakon, ahol az ilyen magasabb műveltségű egyéneknek megfelelő kényelem és berendezkedés, urimód nélkül valóságos számkivetés és életük.

Csak ideig-óráig foglalják el és töltik be manapság az ilyen erdőfői fizetéssel szervezett közszéki és körorvosi állásokat. Amihelyt jobb állás nyílik, bejelenti az illető lekötöttségét, elveszi bőrdíkjét, csomagol és úgy otthagyja az ő egészségügyi gondozására bízott lakosságot, mint amiként Szent Pál otthagyta az ólahokat. Azt se mondja, hogy befellegzet. A nép orvosi segély nélkül marad s míg a hatósági intézkedés megtörténik, míg az állást újra betölthetik, a vén kaszás kénye-kedve szertartat, a halál mohó étvágygyal szedi áldozatát. Innét van hazánk földjén a nagy halandóság, innét van, hogy annyira pusztul a magyar. Egyébként is miféle ambícióval, odaadással fáradozhatik a közszéki és körorvosi állásokon, — akiknek erdőfői fizetést adnak s aki csak rövid átmeneti pozíciónak tekintik állását; ezt könnyű elképzelni. Olcsó husnak hig a leve s amilyen a malac, olyan a mise.

Az most már a kérdés, hogy az egyes közszéki kényszerítetők-e arra, hogy az orvosok fizetését magasabbra emeljék, hogy nekik tisztességes megélhetést biztosítsanak? Ismerve a nyomorúságos gazdasági viszonyokat, a nép kiszorított erejét és szánalomra méltó helyzetét, lehetetlennek tartjuk, hogy a közszéki és körorvosi fizetések a közszéki újabb megterhelésével eszközöltesse. Hogy a bajon segíteni kell, kétségtelen. S szerény véleményünk szerint a közszéki nem tekinthető közszéki közügynek; az erről való gondoskodás föltétlenül állami feladatot képez. Sajnos, hogy

SZERKESZTŐSÉG

KIADÓHIVATAL

Eggetem-utca 7., (Lyceum-nyomda.)

HIRDETÉSEK DIJA:

Négyszög centiméterenként 8 fillér.

Iparosok és kereskedők kedvezményben részesülnek

Nyílttér soronként 40 fillér.

eddig ezt nem akarták megérteni s belátni, vigasztaló s némi reményt nyújt, hogy újabban már kezdenek a közegészségügy államosítására is gondolni; tagadhatatlan, hogy nem annyira magáért a közegészségi érdekért, hanem, hogy a megélhetési gondjaival küzdő s a legnagyobb bizonytalanságnak kitett orvos-proletáriátust a vég-elzűléstől megmentse.

Az orvosi pálya valamikor a tanulmányokba fektetett kiadások kamatait bőségesen meghozta; egyike volt a legszebb, legjobb, legjövendelmesebb életpályának. Tömegesen tödült a fiatalok az egyetem orvosi fakultására, látván a buzdító példákat. Egyik-másik öreg orvos százezekre menő vagyonot szerzett s a régi jó időkben, ugyiszlóval, vagyonátalan orvos nem volt. Az utóbbi évtizedek alatt megtízszereződött az orvosok száma s a pácienseket a különböző betegségekhez pénztárak szolgáltatták. Miért tartson valaki háziorvost, vagy egyáltalán miért vegye külön igénybe valamelyik orvos gyógykezelését drága pénzben, amikor tagja lehet valamelyik betegséggel pénztárnak s ez orvossal, gyógyszerrel, sőt ha meghal, koporsóval s árkos batárral is poton pénzért látja el. A betegséggel pénztárak keletkezésének első éveiben csak a munkásosztály, ennek is a legszegényebb része vette igénybe az egyetemes orvost; ma már annyi intézmény keletkezett, terjeszkedett és hódított, hogy a társadalom középosztálya, a jobb módúak is beiratkoznak valamelyik egyetemes s így a magán orvosok praxisa szörnyen lepadt. Az egyetemekenről évenként százával kerülnek ki a képzett orvosok s nincs számukra hely, ahol tanulmányaiknak, a társadalom elfoglalt állásuknak megfelelő existenciát találjanak. Az egyik kórházba megy segédkezni, a másik beáll valamelyik betegséggel pénztárba harmad, negyed, vagy ötöd-orvosnak, a harmadik s a többi száz meg száz elfoglalja az erdőfői fizetéssel javadalmazott körorvosi állást. S vannak olyanok is, a kik a fővárosból ki nem mozdulnak, inkább egész napon fogat huznak és tyukszemot vágnak s váru-várják, míg számukra valamelyik nagy kórházban valamire való állás nyílik.

Szóval, a közönség se bír az orvosoknak megfelelő megélhetési módot nyújtani s az orvos se képes magának biztos életpályát teremteni; a helyzet tarthatatlan. Ha már annyi mindent megállamosítottak s erősen benn vagyunk folytonfolyvást az államosítás kerékvágásában, haladjunk tovább is a megkezdett úton s vegyük sorra a közegészségügyet, mely már nem igen tűr halogtatást. Ha az állategészségügy megkivánta az államosítást, az emberek egészségügyé bizvást megérdemli.

TÁRCA.

A Gracchusok anyja.

Írta: Reschner Ilona.

Zsófia kapott egy tengerzöld ponzsé-ampirt, Aladár pedig egy tegetőf bársony matröz-ruhát. ... a mama névnapjára.

Rengeteg sokan gyűltek össze a szalonban.

Az urak közt voltak születési, szellemi és pénzarisztokraták. Mert mostanság minden kabátos ember arisztokrata, ha hasonló szőru-bőrű halandóval beszél, de demokrata, ha az érdekei a »néporozslán« jöndulatától függenek.

A nők többsége vérbéli zsurrasszonyokból állt, a kik jobban tudják a receptjét a kaviáros liptainak pirosra paprikázva, mint a disznóhúsos töltött káposztának. Voltak fiatal nőgyeleti dámák, a hangos jótékonyok képviselőit és érdekes színésznők, mint bohémia vig apostolai.

A háziasszony kapott az nap szemébe a legtöbb limonádéú bókot, másnap a háta megett a legtöbb borsos szószapulást.

A főzőiskolából rendelt vacsora feladását egy kis rögtönzött koncert előzte meg.

A kit csak egy kicsit csiklandozott az érvényesítési vágy, a ki egy fikarcnyi bármennyű lámpák elé való talentumot érzett magában, az kiállt a fényesre kefélt parkettre megnutálni, hogy »ki a legény a... szalonban.

...Mert holnap bizonyosan benn esz a lapokban, hogy mi is történt a di-

vatos Ipolyiné névnapján... Annak a csüggő szárnyu nyakkendő, sápadt riporternak — a ki épen most a »legbájosabb« háziasszonnyal udvariaskodik és gorombáskodik bohém flegmával — annak okvetlen helyet kell szorítania a holnap hírvirában ... a pezsgősvacsoráért való figyelemből.

— Mennyire örülök, hogy eljött Tomcsányi, az ilyen szellemes és vig fiuk nálam mindig szívesen látott vendégek.

— Bocsánatot kérek, Nagyságos asszonyom, de mikor ide jövők hódoló bannulatomat olyan teljességében kell elhoznom, hogy rendesen otthon feledek a szellemességemet és vigaságomat.

A háziasszony ragyogóan mosolygott, a riporter merészen szembenézte. Vége volt az audenciának.

Rolli, a rokon házilány ott állt a köztük és gondolatban így rövidítette meg a hallott párbeszédet.

— Örülök, hogy eljött, az estélyem közzétételét elvárom.

— Nagyságos asszonyom, mi nekem az a kis riport... részemről nagyobb tekintélynek örvend egy dusan terített asztal, a föld minden összeharcsolt riportjánál...

A szép mama, a Zsófia unszolására sem magyarázta meg, hogy mi az a »déli-báb«, de arra megtanította tükör előtt, hogy hogyan csináljon kő-pukedlit, ha a szalonajtón belép.

A háziruhája könyökén öt koronásnyi lyuk éktelenkedett, de hogy a tengerszín ponzsé ampír ruháján hogyan kell kecsesen két plüsszét megcsipni, jobbról-balról, pukedli közben, arra kiterjedt a mama figyelme.

Koncert előtt a gyerekeket Rolli vezette be a szalonba.

A Zsófia tömött szőke haja kibontva hullt a hátára. (Bizonyos, hogy egy óra múlva olyan kócos lett, hogy belemaradt fésüléskor a kausuk fésű minden második foga.) A homlokán oldalt kettő volt választva, egy vörös rózsával díszített csatt tartotta a füle mögé. A másik oldalon szabadon előrűpült, s elfedte a fület is.

Alinak a vágó erő makacs fekete haja — a minnek minden szála ducdús egyenes volt, a helyett, hogy ideálisan gyűrűzött volna — most felsűtött loknikban, borzas, furcsa kis boglya módra omlott össze-vissza.

Olyan neveléses kis polyáczáknak néztek ki szegénykék a kisallagazott, elferdített mivoltukban.

A vendégek el voltak ragadtatva a két »grációz csöppesség« által. Ölegették, egymás kezébe adták és szemükbe dicsérték agyba-főbe a szépségüket, okosságukat, ügyességüket, kedvességüket. Ennyi dicséret után maga Meduza is Vénusznak képzelte volna magát. Hát még két ilyen hiszékeny és fogékony gyermek szívben milyen halom önhittség és hűség burjánzott fel, a mit ezer józan, őszinte intés és ellensúlyozás sem gyomláthat ki többet.

És a szép mama elégtelen és diadalmasan mosolygott.

A két »csoda-gyerek«-nek — a háziasszony gyerekei a vendégeknek, felületes udvariaskodásból, ott helyt mindig csodagyerekek — szegénykének nagy gyönyörűséget nem okozott, de terhekre sem volt nagy ünnepeztetés. Egykedvűen tátogtak a

sokaságban, mint valami kiállításban díjat nyert apró ponnik vagy majmocskák, a melyeknek betanított ildomos kötelességük az, hogy a kibodrózott sórényű fejükkel bólintsanak vagy a kis praelijokkal csattanó pacsit osztogassanak.

Rolli, a ki szerényen meghúzódott a szalon egyik zugában s egy ural halkan beszélgetett, félszemmel felyton a tanítványain csüngött. Borzasztóan sértette ez a gyermeki lélek semmibevevése, ez az oktatlan állatoknak való »szabadon elővezetés«.

Nem elég, ha szegényeknek az utcára olyan maszkurásan kell sétálni menniük, hogy minden jóízű ember nagyot néz a divatos, komédiás öltözetükön!

Hát ha a szülők, a modern fiatal mamák nem tudnak szeretettel leereszkedni a gyermek fejletlen lelkivilágához, hogy lassan magukhoz emeljék; miért sülyesztik azért le a kis bohó állatok nívójára őket, csupa mulatságból, álbüszkeségből, meggondolatlanságból. Hiszen a legingatlanabb alapot vetik meg az ébredő lélekben a kicsirázott tetszelgéssel, hűségággal, önteltséggel. Kártyavár: felületes, karakter nélküli ember fog azon az alapon felnőni.

Rolli lesve-leste, hogy mikor csatlakozhat ki a szalonból kicsinyeit; mikor szabadíthatja ki a butító hízlegések és kényelmetlen csökök öznéből. De nem tudott hozzájutni. Neki, mint gondos házi leánynak a szobalányokra és berendelt pincérekre kellett felügyelnie. Nem szöktethette ki a gyerekeket csalogató tündérmesével. Ő nélküle pedig most már ki nem mentek volna.

Egy pár tréfás asszony és jó kedvű öregebb ur pártfogásába vette őket maga

mellé; évdött és enyelgett velük és tömte csupa becészésből ezer gyomorrontó édes-séggel.

Az apjuk később pezsgőzésbe merült az urakkal... egy pár étteremben — mindennapos, jukker asszony is vakmerően nekilátott a gyöngyöző francia bornak. Közben járta a fekete kávé, a konyak, a knikebein és az illatos cigarett.

A levegő vastag volt a füsttől és a fűszeres, izgató, tompított szagoktól... és csiklandós volt a frivol meg drasztikus, pezsgőben születő viccektől.

Többek között jó példával járt elől ivásban, elméskedésben egyaránt a »legbájosabb« háziasszony, a ki különben a kagacás terén is szeniális vezérszerepet vitt ki magának s a kire már éjfél felé néhány nobelspitzet tulhaladott ur akadozó nyelvel mondott erősen borizó tözöt.

Igy mentek bele az éjszakába s a két gyermek ott lézengett fáradtan, de nem álmosan, figyelve, de tompult agygyal a mámoros társaságban.

Rolli egy párszor megkísérelte szép szóval, majd erőszakkal becsalni őket a gyerekszobába, de néhány öreg ur újra lefogja őket s egy kis sarokasztalnál juxból pezsgőztette a »szép asszony gyöngyeit« és kárba vesztet a Rolli kétségbeesett küzdelme.

Bement a gyermekszobába, leborult a pamlagra és dacos erőlyel ismételtette önmagának:

— Én fogom megmenteni a lelküket... meg fogom menteni a kárhuzatos befolyástól, ellensúlyozni fogom... ha addig élek is!...

A mint számtalan esetben megbizonyosodhatott róla az állam, hogy minden remek s üdvös törvény és rendelkezés írott malaszt marad, melynek semmi fogantatja, ha rendes és alkalmas szervek, eszközök nem állanak végrehajtására, azoképpen bizonyos lehet abban is, hogy a közegészségügy érdekében kibocsátott összes rendelkezések nem érnek hajtófát sem az orvosi intézmény alapszervezésére, megfelelő szervezése nélkül s ez a legnagyobb sikerrel az államosítás útján érhető el.

Azt hisszük, ezzel a kormánnyal is tisztában van, csak azt nem tudja, hogy a reformhoz honnan vegye a pénzt? Majd mi megmondjuk. A honnan az új ágyukhoz szokta előszedni a helyett, hogy a Krupp-gyárat gazdagítaná: adja a haza fiainak, adja az orvosoknak, hogy tisztességesen megélhessenek s az ország közegészségügyét őszinte, igaz, lelkes ügybuzgósággal szolgálhassák, mert hát minden földi javak között, legelső és legtöbbször érő az egészség.

Országgyűlés.

— Fővárosi tudósítónktól. —

Budapest, jan. 19.

Féltnegy óra. A képviselőház ülés-terében heten vannak éppen. Gróf Apponyi Albert jár-kel közöttük, de híveinek száma csak nem növekszik. Apponyi türelmetlenül hol ehez, hol ahhoz a képviselőhöz megy, de hamar a végére ér, mert hiszen mindössze hét képviselő van, akihez mehet.

Látja az elnök kicsinyes helyzetét jó Gabányi Miklós nam. Megy is hozzá menten s emigy traktálja böles tánácsosul:

— Ugy kellene tenni, mint az iskolában. A későn jövőket le kellene térdepeltetni. Majd korábban jönne azután mások. Apponyi gondolkodik egy percre tréfával vágjon-e vissza ő is, de csakhamar eszébe jut neki az ő elnöki méltósága, megelégszik tehát azzal, hogy finoman mosolyog egyet, de felelni már komolyan felel a következőképpen:

— A későnjövők a régi Házból áthozott rossz szokás, ami ellen már ott is felszóltam. Kell is majd tenni valamit ennek az orvoslására, de bevalom, hogy letévedtetést nem találom üdvös és célravezető orvosszernek. Egyébként majd gondolkodom rajta.

Jó Gabányi uram nagyot néz, de már az ilyen tudákos beszédre nincs mit mondania. Fejé-órával s dörögve odébbáll tehát. Apponyi pedig tovább jár-kel és gondolkodik. A gondolkodás úgy látszik mégis jó orvosszer, már csak azért is, mert időbe tart s ezalatt mégis csak lassan gyűlnek, gyűlnek a honatyák. Mind-egyik, amikor bejön a terembe, meglepődve kiált föl:

— Tyűh! Csak ennyien vagyunk! Háromnegyed tizenegyre mégis össze-
verődnek vagy negyvenen, bevonul Lukács László miniszter is Toepke államtitkárral s most végre megnyithatja Apponyi az ülést.

Ott aludt el könnyei közt a pamlagon.

Pittymallatkor arra ébredt, hogy Ipolyiné rázza a vállát. A szép háziasszony arca fakó, meszes volt, szemei fáradtak, fénytelenül beesettek voltak. A ruhája, a szép Pestről hozott toalettje kiment a formájából és lonsosan sóhajtani látszott az elmúlt éjszaka után. A haja rendetlenül, kuszáltan omlott a szemébe. Olyan siralmasan nézett ki, mint egy vetélytársa által megsimogatott primadonna.

A modora... az éppen abnormális volt!

A nyelve csodálatos hangsúlyval és szótagolással forgott.

— Roll... li... i, gondolkodni akarok a gyerekekről... Mi most az egész bagázsia... frekvencia... kávéháza meg-
yünk... Zsófi a szalondiványon alszik... Ali... Ali a zongora alatt... Rolli szivem, fektesse le a porontyaimat... gondolkodni akarok!...

Aközben a prémes színházi paletóját félrekapcsolta, a nagy fodros bebékápisontját fordítva próbálta feltenni s hogy nem ment, elkezdte hintáztatni a szalagjánál fogva és valami zsongásszerű hajnali dudorászásba fogott.

— Barna legény vagyok...

Körülbelül már abban a stádiumban volt, hogy ha valaki ő reá alkalmazza a nótáját és erősen kardoskodik a nellyet, hogy az ugy is van... elhitte volna...

Az egyik ur beszólt az ajtón.
— Szép asszony, indulunk! — ravas-
zul hunyorított hozzá.

— Szép asszony, hagyja a gyerekeket most... mire való a cselédek... oh maga Gracchusok anyja...

S az asszony „bajosan” karatyoló nyelvvvel ismételte.

— Gracchu... gra... husok anyja...

A két cukorjavaslat szerepel a mai ülés napirendjén. A téma fontos, de nem éppen szélesebbkörű érdeklődést keltő, ehhez képest a karzatok is üresen tágonganak és mindegyik karzat olyan, mint egy nagy ásitás.

A jegyzőkönyv felolvasása hamar megvan, az elnöki bejelentések is éppoly gyorsan darálódnak le és egy perccel az ülés megnyitása után már a napirendre kerül a sor. Szűllő Géza néppárti képviselő szól hozzá elsőnek a javaslatához.

Szűllő Géza: Hieronymi beszédére reflektál először. Elismeri az ő fejtegetéseinek szakszerű voltát. A prémium-rend-
szerről szóva kijelenti, hogy azt soha jó-
nak nem tartotta, különösen nem olyan országban, mely szegény, mint a miénk. A javaslatot mindazonáltal a néppárt nevében elfogadja.

Neumann Árpád: Mielőtt beszédre áttérne, az előtte szóló szavaira megjegyzi, hogy az, a ki nincs beavatva valamely iparág lényegébe, nem szólhat hozzá érdemlegesen. (Mozgás a néppártban.) Ezután hosszan szól a cukorrépa-termelésről, a mely szerinte rendkívül hasznos. A fogyasztás nyitja a cukoradó leszállításában rejlik. Mihelyt ez megtörténne, a fogyasztás mindjárt emelkedne. A világ cukorszükséglete évente 3 és fél millió métermázsával növekszik. E fontos iparágat csak összetartással, együttműködéssel lehet felvirágoztatni. A javaslatot elfogadja. (Helyeslés a jobboldalon.)

Szederkényi Nándor nem fogadja el a javaslatot, mert azt oly alakban mutatják be, mintha az egy veszített csata utáni capitulációról szólna. (Ugy van! a balon.) A veszített csata színhelye a brüsszeli konferencia volt. De hát a javaslat már megvan. Kétsége van azonban az iránt, hogy Ausztriában törvényerőre fog-e emelkedni az. (Ugy van! a balon.)

Gabányi: Erre nincs garanciánk! Szederkényi: Husz esztendeje kéri már a kormányt, hogy szállítsák le a marhasó adóját. A kormány mindig azt felelte: nem lehet. És most ő maga jó előzettel, maga a pénzügyminiszter ajánlja. Hát ezzel a zsarnoki politikával, makacs önféjűséggel annyit idő alatt mily sok kárt okoztak az országnak. A kormánynak a cukornál is kellene alkalmazni az adóleszállítást. (Ugy van! a balon.) Az egyezményről szóló javaslatot elfogadja. (Helyeslés a balon.)

Elnök: Az ülést tíz percre felfüggeszti.

Szünet után az elnökséget Dániel Gábor veszi át.

Bujanovics Gyula szerint e kérdésben nemcsak a mi, de az egész európai diplomácia tévedett. A javaslatot elfogadja.

Ernst Sándor e kényszerhelyzetben elfogadja a javaslatot.

Beszéde után a vitát holnapra halasztják.

A gyermekek védelme.

Egy ankét.

— Fővárosi tudósítónktól. —

Budapest, jan. 19.

A belügyminisztériumban már napok óta folyt egy ankét Szűllő Jenő államtitkár elnöke alatt. Egy javaslatot tárgyaltak ott, amelynek hordereje és jelentősége oly nagy, hogy becsületére válik mindazoknak, a kik tudásokkal és munkálkodásukkal hozzájárultak az eszme megvalósításához. Az ankétot azt a javaslatot tárgyalták, hogy deklarálják a gyermekvédelemre a jogát minden tizenöt éves gyermeknek, akit az arra törvényről fogva kötelesek nem tudnak eltartani.

Ezt a javaslat megelőzné Európa minden államát, elmegy a gyermekvédelem szélső határáig. Az elhagyottá nyilvánított s ennek következtetésekképp az állami gyermekmenedékhelyre való felvétel elrendelését kiveszi a rendőrhatalóságok kezéből s az árvaszékre bizza, amelynek az 1877. XX. t.c. 263. §-a szerint a kiskorúak szellemi és anyagi érdekeinek megóvása és előmozdítása legfőbb feladata.

Ezen felül a javaslat legfontosabb intézkedései azok, a melyek hivatva vannak az állam és társadalom közt szerves kapcsolatot létesíteni a gyermekvédelem érdekében. A javaslat nemcsak egy nagyobb ankét elé kerül s ugyanakkor nyilvánosságra is bocsátják.

A szaktanácskozáson résztvettek a belügyminisztérium törvényelőkészítő-osztálya részéről:

Dr. Némethy Károly osztályfőnök, Sándor János főispán, dr. Bosnyák Zoltán osztálytanácsos (a javaslat előadója). Továbbá résztvettek még a belügyminisztériumból: Chyzer Kornél, Forray Ferenc miniszteri tanácsosok, Reisz Gedeon osztálytanácsos, Frank Ödön egyetemi m. tanár, közegészségügyi felügyelő, Payer Béla számvevő-ségi igazgató, dr. Karsay segédtitkár. Az igazságügyminisztérium részéről: dr. Kun Béla osztálytanácsos. Résztvettek még: Lukács György főispán, Ruffly Pál, Károlyi Antal országgyűlési képviselők, Szalárdy Mór s Szana Sándor, a budapesti és temesvári állami gyermekmenhelyek főorvosai s Tóth Kálmán, a budapesti gyermekmenhely igazgatója.

Ez egyszerre megoldja a gyermekvédelem összes kérdéseit az egész vonalon. A korszak színvonalán áll és olyan szociális elvet valósít meg, amely hatásaiban kiszámíthatatlan és megmérhetlen. A tizenöt esztendő alul levő gyermekekről e szerint az állam tartozik gondoskodni, amelynek kötelessége vigyázni az elhagyott gyermekekre; kötelessége a gyermekeket az elzűléstől, az anyagi, erkölcsi, szellemi elpusztulástól megóvni. Ez egy mély elve a szociális törvényeknek, a melyek eddig egy a külföldön,

mint nálunk figyelmen kívül maradtak. Ezer meg ezer gyermek pusztult el eddig és elshelyt az anyagi és erkölcsi romlásba, mert nem intézkedett törvény, a mely a gyermekvédelem szabályozására alkalmas lett volna.

Az emberanyagot menti meg ez a javaslat, amely az elhagyott gyermekekben is megvan, de eddig ezzel a becses ember-
anyaggal nem törődött s a sorsra, a véletlenre bízta őket.

A kit formálni lehet gyermekkorban s a ki a természetből jó hajlamokat kapott, az kifejlődhet és a társadalomnak hasznos tagjává lehet. A javaslat egyes határozatairól akkor fogunk beszámolni, ha annak egész komplexumát nyilvánosságra hozzák.

UJDONSÁGOK.

Kolozsvár, január 20.

Szakosztályi ülés.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár sz. kir. város törvényhatóságának szakosztályai tegnap délután ülést tartottak Szvacina Géza kir. tanácsos, polgármester elnöke alatt.

A tárgysorozat első pontja Somogyvármegyeinek a magyar földnek magyar kézen való megtartását célzó törvények alkotása tárgyában a képviselőházhoz intézett feliratának tárgyalása volt. A szakosztályok külön felirat felterjesztését határozták el.

A Magyar Általános Hitelbankkal szemben fennálló tartozás négy évi részletekben való megfizetését határozták el.

A Pap- és Apor-utcák közt nyitott Új utca kisajátítási költségeit a nyugdíjalapból fedezik.

Érdekes tárgy következett ezután. A „közvilágítást ellenőrző bizottság” javaslata a város és a „kolozsvári világítási és erőátviteli r. t.” között fennálló szerződés 36. pontjának, mely pont a gázvezeték berendezésekre vonatkozó jogositványt szabályozza, értelmezése iránt.

A kérdés ugyanis a körül forgott: ki van jogosítva légszesszerű munkálato-
kat végezni?

Már többször került szóba ez ügy, de mindeddig tisztázva nem lett.

Megtorént ugyan, hogy Strekk József kolozsvári lakos gáz-, víz- és szivattyuszerelési iparengedélyért folyamodott az iparhatósághoz. Az iparhatóság a kérés teljesítéséig, az iparigazolványt számára kiállította és Strekk József öt éven keresztül háborítlanul gyakorolta mesterségét. Ekkor azonban a gázgyár közbelépett és követelte, hogy Strekknek az iparigazolványát semmisítsék meg, mert a várossal kötött szerződése értelmében ilyen munkálatokra csak ő jogosult.

Az ügy a minisztériumot is megjárta, mely azonban nem tartotta magát illetékesnek annak elbírására, minthogy szerinte ez teljesen magánjogi kérdés.

Fekete-Nagy Béla előadó is ebben a véleményben van s kéri, hogy a tárgyat, mint a törvényhatóság elé nem tartozót, vegyék le a napirendről s a felmerülő vitás esetekben döntsön a kir. bíróság.

Hevesi József áttanulmányozva a gázgyárral kötött szerződést, úgy találta, hogy annak több, lényeges rendelkezéseit sem tartja meg a gázgyár. Ezekre vonatkozólag önálló javaslatot terjeszt annak idején a közgyűlés elé.

Salamon Antal a városhoz tartozónak véli a kérdést. Az inkriminált 36-ik pont magyarázata a törvényhatóságot illeti meg. Ha a város úgy értelmezi e pontot, mint Strekkkel, indíttson pert a gázgyár ellen.

A szakosztályok végre is úgy határoztak, hogy a kérdést leveszik a napirendről.

A város területén felfedezett és ezután felfedezendő műemlékeknek az Erdélyi Országos Múzeum részére való biztosítása tárgyában szabályrendeletet dolgozott ki Nagy Mór városi tanácsos. A szabályrendelet azonban a szakosztály nem tartotta meg-
felelőnek és saját kebeléből Haller Károly és Tutsék Sándor bizottsági tagokat bízta meg, hogy Posta Béla dr. egyetemi tanárral, a muzeumi érem- és régiségtár igazgatójával érintkezve, a javaslatot megfelelőleg korrigálják.

A kerületi rendőrállomások tárgyában a főkapitány már régebben előterjesztést tett a tanácshoz, kérve, hogy tekintettel a város nagy kiterjedésére, annak több pontján rendőrállomásokat állítson fel. Ilyen módon a kerületi viszonyokat a rendőrség jobban megismerheti, megfigyelheti és gátat vet sok olyan bajnak, mely a jelen rendszer mellett el nem hárítható. Debrecen, Szeged, Sopron stb. városok már régen bevezették, még pedig teljes eredménnyel az általa javasolt rendszert.

A szakosztályok a rendőrség végleges szervezésével egyidejűleg óhajtlák megoldani a kérdést.

A központi szállító hivatal-nak lo-
vonatok járatására kért engedélyt felett

csendes mosolylyal tért napirendre a szak-
osztályi ülés.

Még néhány személyi ügyet intéztek, mely után elnököl polgármester az ülést bezárta

— (A Kossuth Lajos-asztaltársaság estélye.) Mi sem bizonyítja jobban a Kossuth Lajos-asztaltársaság fennállásának jogosultságát, mint az a folyton növekedő érdeklődés, melylyel a társaság működését a közönség részesíti. A nemes eszmék kultuszának, a Kossuth nevének varázsa minden hónapban egyszer összegyűjti az együttérzőket, hogy egyesüljenek a hazaszeretethez és honfui érzések ápolásában. A közönség már ugy hozzá szokott, hogy egygyé forrott e társasággal, hogy működését alig tudná nélkülözni. Tegnap is zűfőlégi megtelt a New-York emeleti étterme a Kossuth Lajos-asztaltársaság estélyének hírére. Az illusztris társaság központját Bedőházi János dr. országgyűlési képviselő képezte, ki csupán azért hosszabbította meg kolozsvári tartózkodását, hogy az estélyen megjelenhessen.

Turcsányi Gyula elők üdvözlőve a megjelenteket, a bejelentések kapcsán megemlékezett Asztalos Kálmán, a társaság volt titkárának üdvözlő sorairól, majd jelenti, hogy T. Halmi Margit, a kolozsvári Nemzeti Színház illusztris művésznője akadályoztatása miatt nem vehet részt a programban.

A műsor Bagaméri Margit k. a. művészi cimbalomjátékával vette kezdetét.

Azután az ünnepi szónok, Eisler Mátyás, a kolozsvári neol. izr. hitközség lelkesztette meg beszédét. „Nemzeti és felekezeti eszme” címen rendkívül érdekesen, mely alapossággal fejtegette, boncolgatta azokat az elveket, melyek a nemzetnek és felekezeteinek tartalmát adják és melyek a nemzeti egység megvalósításának erőforrásai. Az okos, tartalmas beszéd zajos tetszést provokált és a hosszú taps csak akkor szűnt meg, midőn Herepei Gergely ref. lelkész felállt, hogy a szónoknak remek beszédéért a társaság köszönetét töl-
mácsolja. Ismételtlen felugrott az éljenzés az üdvözlés végzetével, mely azonban már nemcsak az ünnepi szavaknak, de Herepeinek, az elismert jeles oratornak is szólt.

Elnök ezután a társaság illusztris vendégét, Bedőházi János orsz. képviselőt kérte fel, hogy a Kossuth-serleggel kezében poharat emeljen a hazáért.

Mely csöndben állott fel Bedőházi, hogy megkezdje beszédét:

Köszöni azt a bizalmat, melylyel megtisztelték. Igyekezni fog annak megfelelni, amire felszólították.

Felteszi a kérdést: ki a nagy ember? Nagy csak az, kinek nemcsak az emléke marad fenn, nemcsak szobrát állították fel az utókor, hanem, a kinek szelleme, lelke ott ragyog az utódokban, mint egy nemzeti eszmény. Ilyennek látja Kossuthot, kinek lelke a halála után is él bennünk, mint Magyarország függetlenségének eszméje. — Gyönyörű hasonlatban a függetlenség jelentőségét példázza, majd Kossuth élő szelleméért, élő lelkeért ürti poharat.

A társaság zajos tapsa és mindenfelől jövő gratulációk fejezték ki azt a nagy hatást, melyet a kiváló szónok beszéde keltett.

Urschitz Anna Gabriella énekelt el ezután néhány kedves magyar dalt Bagaméri Margit cimbalomkísérete mellett, majd rendre szóltak fel Kovács János, Kecske-méthy István, Tandos József, Ivay József, Tompa Kálmán stb. stb. A közönség a késő éjjeli maradt együtt a legkedélyesebb hangulatban.

— (Uj ref. egyházkerületi képviselők.) A kolozsvári ev. ref. egyházköz-
ség képviselőtestülete tegnap délután 5 óra-
kor rendkívüli közgyűlést tartott. A köz-
gyűlésnek egyetlen tárgya az egyházkerületi közgyűlés képviselőinek megválasztása volt, melyre szokatlanul nagy számban jelentek meg a tagok. Incze Gerő főgondnok, elnök, pontban 5 órakor nyitotta meg a közgyűlést, üdvözlőlvén a megjelenteket s egy-
szersmind azon óhajátának adván kifeje-
zést, vajha a tagok buzgósága minden alkalommal a maihoz hasonlóan nyilvánulna meg. Tudatja, hogy az egyházközség hivei-
nek szaporodása folytán, az eddigi négy képviselő helyett egyházi törvényeink értel-
mében jövőre öt képviselő lesz választandó s miután a jelöltekre nézve egyhangu meg-
állapodás nincs, titkos szavazást rendel el. Szavazó-bizottsági tagoknak fölkéri Nagy Pál elnöke alatt Fábán Gyula presbytert és Zsigmond Ferenc jegyzőt. Összesen be-
adatott 75 szavazat, melyből kapott Herepei Gergely 47 szavazatot, Somodi István 45-öt, dr. Kolozsvári Sándor és Szabó Samu 44-et, dr. Papp István 41-et, kiknek megválasztá-
sát elnök elmondta. A választás eredmé-
nyének kihirdetése után elnök a közgyűlést bezárta. Ezután a presbiterium tartott rend-
kívüli gyűlést, mely néhány jelentéktlenebb
kebli ügyet tárgyalt le.

— (Fadrusz János diszpolgár-
sága.) A zilahi Wesselényi-szobor lán-
galkotóját, Fadrusz Jánost Zilah város képviselőtestülete a város diszpolgá-
rává választotta, ezáltal akarván a kitűnő
művész iránti háláját remek alkotásáért
lerónni. Tegnap érkezett meg a város kül-
döttsége Budapestre, hogy a művészek
átadja a diszpolgári oklevelet. Mint egy
másik, ugyancsak Budapestről érkezett táv-
iratunk jelenti, a zilahi küldöttség ma
adta át a nagynevű művészek a diszpol-
gári oklevelet. Az átadás Fadrusz nap-
hegyi lakásán történt. Meg kell említenünk,
hogy az oklevél remek kivitelű, rovásírás-
sal van írva; ugyanazon írással, melyet a
zilahi Wesselényi-szobron örökített meg a
művész a multak emlékéül az utókor szá-
mára. Fadrusz meghatottan köszöntö
meg a zilahiaknak a kitüntetést és azon
figyelmességet, melyet a rovásírásnak az
oklevélben való alkalmazása által tanu-
sítottak.

— (Házszentelés.) A kolozsvári
csizmadia-társulat eredményes gazdálkodá-
sának szép sikere az a két szép emeletes
ház, melyet a mult év nyarán építettek fel,
egyét a Deák Ferenc-utca, másikat pedig
a Szentegyház-utca felől. Ez utóbbit szom-
baton szentelték fel, melyet a társulat
tagjai társas vacsorával és táncvigalommal
is megünnepele. A helyiségeket szorongásig
megöltötték derék csizmadia-iparosaink,
kik családjaikkal együtt jelentek meg. A
vacsorán az első felköszöntőt a társulat
derék elnöke, Szilágyi Lajos tartotta,
melyet a társulat több százados multjának
ismertetésével tett előzárkassá. De tulajdon-
képen csak hatvan év óta fejtett ki a tár-
sulat rendszeres, jó gazdálkodást, melynek
köszönhető a társulat vagyoni gyarapodása,
melyet jövőre is az előjáróság szívéré kö-
tött. Ezután számos pohárköszöntőket tar-
tottak, melyek közül érdekes volt az, mely
a szorgalmas iparosok nejeit és családtag-
jait éltette. Vacsora után az ifjak táncra
perdültek, mely a reggeli óráig tartott.
Mintegy 80 pár táncolta a négyeseket.

— (A nemzeti Kaszinó estélyei.)
A kolozsvári Nemzeti Kaszinó vigalmi bi-
zottsága február 1-én és március 7-én saját
tagjai részére Mátyás király-téri helyiségei-
ben zártkörű házi-estélyt rendez. A fénys-
nek és barátságosnak ígérkező estélyek iránt
a város előkelő köreiből oly nagy az ér-
deklődés, hogy már magában véve ez is
biztosítja a teljes sikert s így az estélyek
a régi hagyományhoz képest a farsang leg-
kedvesebb mulatságai fogja képezni. — Az
estélyekre szóló meghívókat e hét végén
küldik szét. Ha valamely tag tévedésből
nem kapna meghívót, az forduljon a kaszinó
titkári hivatalához.

— (Ingyen kenyér.) Márki Sándor
dr. egyetemi tanár szerkesztőségünk újon-
10 koronát küldött az ingyen kenyérre.

— (Paál Ferenc halála.) A tan-
ügyek egyik lelkes harcosa, társadalmunk
egyik kiválóan tisztelt tagja hunyt el tegnap
Paál Ferenc ny. tanítóképző intézet
személyében. Hosszu időn át volt tanító-
mestere az ifjúságnak, mely valóságos ra-
jongással viseltetett a puritán becsület-
ségi és nemes szívű férfi iránt, ki semmi
más hivatást nem ismert, mint nevelni,
oktatni és szeretettel támogatni tanítvá-
nyait. Egész élete zajtalanul, feltűnés nélkül,
csendes munkálkodásban folyt le. Paál
Ferenc már régebb idő óta betegeskedett.
Az utóbbi hetekben állapota aggasztó mér-
veket öltött és a 72 éves öreg ur már nem
tudott tovább megküzdeni betegségével. —
Pihenmi tért barátainak és tisztelőinek mély
fájdalmára. Vagyonának tekintélyes részét
— mint értesültünk — a „Tanítók Háza”
és más jótékony intézményekre hagyta. A
család a haláláról a következő gyászje-
lentést adta ki:

Megszomorodott szívvel jelentjük, hogy
szeretett nagybátyánk Paál Ferenc, a ko-
lozvári m. kir. állami tanítóképző intézet
nyug. igazgató-tanára életének 71-ik évében
Kolozsvárt, folyó január hó 18-án éjjeli 11
órákor meghalt. Hasznos munkása és lelkes
barátja volt a magyar népoktatás ügyének,
hála és kegyelet kíséri emlékét. Temetése
folyó hó 11-én (szerdán) d. u. 3 órákor
lesz az ev. ref. szertartás szerint Dávid
Ferenc-utcai 7. sz. lakásáról a helybeli kö-
zös sarkterben. Nyugodjék békében! Koloz-
várt, 1903. január 19-én. Krausz Róza,
Paizs Istváné; Krausz József; Krausz Mimi,
Galenczki Gusztávné; Kolozsvári Róza, Nagy
Jánosné; a megboldogultnak unokatestvérei.

— (Az izr. nőegylet estélye.) Nap-
nap fokozódik az érdeklődés az izr. nőeg-
ylet páratlanul élvezetesnek mutatkozó es-
télye iránt, mely 27-én tartatik meg a New-
Yorban. A rendezőszög tegnap fejezte be
a meghívók szétküldését. — A kik tévedésből
meghívót nem kaptak, azokat kéri a rende-
zőszög, szíveskedjenek címüket az egylet el-
nökével (Szántó Bertalanné) Ferenc József-
től tudatni.

— (Lónyay Stefánia öröksége.)
A brüsszeli »Etilve Belge» jelenti, hogy az
elhunyt Henriette királyné hagyatékát Lipót
király utasításai alapján feltárazták. A lel-

tárt Koburg Lujza ügyvédje megvizsgálta és alá is írta, míg Lónyay grófné képviselője vonakodik aláírni és előbb a hagyaték tüzetes megvizsgálását óhajtja. Lónyayné ugyanis azt állítja, hogy anyja után jelentékeny vagyon maradt, a mit azonban a leltár nem tüntet fel.

— **(A szász trónörökösné.)** Giron mielőtt a trónörökösnével Mentonéba utazott, egy brüsszeli lap tudósítójával folytatott beszélgetést. A többi között azt mondotta, hogy tervbe van véve, hogy a válás után polgárilag meg fog esküdni a trónörökösnével. De ezt megelőzőleg még egyszer fel fogja szólítani a trónörökösnét, hogy jól gondolja meg ezt a lépését és hozza meg szabadon elhatározását. — Giron azt is mondotta, hogy a válás kimondása után egy párisi lapban (valószínűleg a Gil-Blas-ban, mely őt szerződtette) részletesen le fogja írni a trónörökösné afférját és szökését. — *Drezdából* jelentik, hogy a főbb kérdéseket a trónörökösnével rendezték. A még elintézetlen kérdésekre nézve *Körner* ügyvéd írásbelileg tárgyal *Lachenallal*, a trónörökösné ügyvédjével. *Zehme* lipcsei ügyvéd, a ki a válóperben a trónörökösnét fogja képviselni, megígérte a trónörökösnének, hogy ki fogja eszközölni a szász udvarnál, hogy a születendő gyermek nála hagyassék. Viszont a szász udvar kijelentette, hogy ha a hercegnő Gironhoz megy nőül, ugy soha sem láthatja gyermekeit. Szóval: a gyermekek miatt még nagy harc lesz a szülők között. *Wölfling* Lipótól és *Adamovics* Vilhmárol az utóbbi napokban alig érkezik valami hír. Csendes visszavonultságban élnek Montreuxban. Annyi kiszivárgott, hogy a bécsi udvarral tárgyalások folynak az iránt, hogy *Wölfling* megfelelő apanázt kapjon. A tárgyalások kedvező eredménnyel bíznak.

— **(Megfagyott vándorszínészek.)** Tragikus sors ért utól két vándorszínészt, akiket szombaton reggel megfagyva találtak a brassói országot mellett egy erdei kunyhóban. A két színész, amint ezt a zsebeikben talált iratokból megállapították, *Kishegyi* György és *Benedek* Lajos volt. A Felvidéken faluról-falura jártak és a falusi korcsmákban mulattatták a közönséget. A nyomozás — mint nekünk írják — megállapította, hogy a két színész már egy hét óta időzött Hrusson és minden napra hirdettek előadást, de a közönség csak nem akart érdeklődni az előadások iránt s emiatt az előadásokat nem is lehetett megtartani. A részvétlenség mellett a két színész kontója *Löbl* Adolf korcsmárosnál, a hol szállva voltak, napról-napra nőtt. Pénteken még azzal bíztatták a türelmetlenkedő korcsmárost, hogy szombatra vagy vasárnapra okvetlen pénzt kapnak Budapestre a színész-egylettől s akkor kifizetik az adósságukat. Pénteken este a két színész még együtt mulatott a korcsmában néhány odaváló gazdával. — Éjjel felé osztott szét a társaság s a két színész is azzal távozott, hogy a gazdákat hazakísérik. A korcsmáros várt egy darabig, de a színészek nem jöttek vissza. Másnap hozták hírt, hogy megfagyva találták. Miként kerültek a községtől jó egy óra járásnyira fekvő erdőbe, erre két kombináció merült fel. Az egyik verzió szerint, a mi valószínűnek látszik, az, hogy a sötét ködös éjszakában elévedtek és barangolás közben kijutottak az erdőbe, a hol elaludtak. A másik verzió szerint meg akartak szökni a korcsmárostól s éjnek idején keltek utra s a kunyhóban húzták meg magukat, a hol megfagytak. A két halottat község költségén fogják eltemetni.

— **(Gonosz cseléd.)** Kettős gyilkossági eset tartja izgalomban Tarnóca községi lakosait. A gyilkosság részleteiről az alábbi tudósítást kaptuk: *Peta* István kocsisa volt *Kovács* Bálint gazdaembernek. A legény nemcsak a napi dolgát végezte hanyagul, hanem amellett az éjszakákat rendszeren a házon kívül töltötte a gazda tudta nélkül. A kocsis hanyagsága két héttel ezelőtt nagy kárt okozott a gazdának, aki ekkor felmondott a legénynek. Tegnapelőtt hajnalban nagy lódobogás hallatszott az istállóból, mire a gazda felébredt és kiment az istállóba megnézni, mi történt a lovakkal. Amint az istállóba benyitott, ott látta *Pete* Istvánt egy vasvillával a kezében, részen. Az itas ember a lovakat verte. Kovács ki akarta kezéből a vasvillát venni, amiatt dulakodás támadt köztük, miközben a kocsis kirántotta a gazda kezéből a vasvillát s úgy fejebeütötte, hogy az eszméletlenül összeesett. A nagy lármára felébredt a gazda 17 éves legényfia is, aki kifutott az istállóba. A legény dorongolva támadt a gyilkosra, aki ekkor már a ruháit csomagolta össze, de a kocsis újra felkapta a vasvillát s azzal a legényt melbe döfte. A gyilkos a merénylet után megszökött s a csendőrség csak másnap találta meg, de ekkor is ellenszegült a csendőrségnek, úgy, hogy azok fegyvert használtak ellene s csak úgy bírták ártalmatlanná tenni és letartóztatni. Kovácsot és fiát ott találták meg az istállóban. A megszurtt legény akkor már halott volt. Apja még élt, de alig pár óra múlva ő is kiszenvedett.

— **(Kémény-tűz.)** Tegnap délután *Haller* Rezsőnek, Berde Mózes utcai házában kémény-tűz ütött ki, melyet azonban a kivonult tűzoltóság csakhamar eloltott.

— **(Egan forgópisztolya.)** A rutén-akció hírneves kormánybiztos, Egan Eda körülbelül másfél évvel ezelőtt hirtelen meghalt. A lapokban annak idején megjelent tudósítások szerint véletlen szerencsétlenség idézte elő halálát úgy, hogy a zsebében hordott Mauser-forgópisztoly elsült. Mostanában derült ki, hogy egy másik érdemes férfi is ugyancsak ezzel a fegyverrel oltotta ki az életét. Néhány hónappal ezelőtt a fumei halászek egy tűzerkapitány holttestét fogták ki a tengerből. A hullában *Capp* Albertre ismertek, ki öngyilkos lett. A molo szélére állt, föbelőtte magát és beleesett a tengerbe. A gyilkoló fegyvert, egy Mauser-revolvert, a holttest nyakába kötve egy zsinengen megtalálták. Az öngyilkos tűzerkapitány azért kereste a biztos halált, mert szerelmes szívére nem talált e földön enyhülést. Öhidy Ilona, a szerencsétlen véget ért tűzerkapitány menyasszonya eltemette őt a kőbebe boldogságának emlékeit és gyászabároltan siratta el a völgyét, akit az óvadék hiánya kergette a halálba. Ezt a szomorú, de mindennapi eseményt az teszi érdekessé, hogy Egannek és *Capp*nak egyazon fegyver oltotta ki az életét. Egan két biztosító társaságnál volt biztosítva, akik vonakodtak a 4000 forintba kerülő biztosítási összeget kifizetni, mert a haláleset körülményeit nem látták eléggé tisztázva. Az örökösök pórt indítottak a biztosító társaságok ellen és ennek során a halált okozó forgópisztoly is bizonyíték tárgyat képezte, a melyet a bíróság, mint fegyverszakértőnek, *Capp* Albertnek adott ki. Így jutott Egan pisztolya *Capp*hoz. A két szerencsétlen végű férfi gyászos halálának előidézőjét, a Mauser-revolvert most Egan örökösai elkérték a katonai parancsnokságtól. A szomorú emléktárgy ennél fogva az Egan-család birtokába jutott vissza. Az örökösök ügyvédjének a katonai parancsnokság ma adta át a pisztolyt.

— **(A gazdaasszony büne.)** Debrecenből írják: Nánássy Gyula főszolgabíró, amikor néhány évvel ezelőtt nyugalmába vonult, Keresztes községben telepedett meg, a hova régi gazdaasszonyát, *Varjas* Katalint is elvitte magával. Egy hónappal ezelőtt hirtelen betegeskedni kezdett a főszolgabíró, de háziorvosa nem találta komolynak állapotát. Öt nappal ezelőtt azonban egyszerre oly rosszul lett, hogy az orvos levelet írt Nánássy öccsének, aki gazdatiszt, hogy siessen testvérehez, ha még életben akarja látni. Másnap reggel a főbíró meghalt. Mikor az orvos a halottat megvizsgálta, megdöbbenve vette észre, hogy a holttesten mérgezés tünetei láthatók. Rögtön értesítette a törvényszéket. A törvényszéki kiküldöttek és az elhalt testvére egyidőben érkeztek meg. A boncolásnál kiderült, hogy Nánássy arsenikummal megmérgezték. A mikor lakását hivatalosan átkutatták, csupán kétszázötven korona készpénzt találtak, minden egyéb hiányzott. A gyanu *Varjas* Katalin gazdaasszonyra esett, aki hosszas vallatás után beismerte, hogy az öreg urat ő pusztította el, hogy megrabolhassa vagyonától. Egy huszezer koronás takarékpénztári könyvet, tízenyolcezer korona értékű értékpapírost és ezernyolcszáz korona készpénzt a kertbe ástott el, a hol azokat meg is találták. A gyilkos asszonyt bekísérték a debreczeni ügyészséghez.

— **(Kérelem.)** Szombaton este az »Európa«-kávéházban egy F. A. monogrammal ellátott, bársony-gallérú, kék szövettűtélkabátot valaki elvitt s otthagya saját kabátját. Az illető felkérte, hogy az elvitt télikabátot az »Európa«-kávéházban a tulajdonosoknak adja vissza, ahol saját kabátját is átvetheti.

x **(Hölgyek öröme.)** Ezekre menő elismerő levél bizonyítja, hogy a legjobban a szépség ápolására az általam készített híres dr. Lehman-féle arckenőcs. Egy tégely ára 1 korona, hozzávaló szappan 80 fillér. Powder 1 doboz 1 korona. Csak nevem és arcképemmel ellátott tégelyt kérjünk és fogadjunk el. Kérem egy pr. ba-rendelményt tenni Gyarmati Emil városi gyógyszerészre a Szent Háromságos Baján. Viszonteladók nagy kedvezményben részesülnek. (2092.) 17—20

SZÍNHÁZ.

Színházi műsor:

Kedd:	A doktor ur. (b. 101. sz.)
Szerda:	A bolond. (b. 102. sz.)
Csütörtök:	A menyem. (b. 103. sz.)
Péntek:	Clemenciau: (b. 104. sz.)
Szombat:	Ádám és Éva. (b. 105. sz.)
	d. u.: Falu rossza. (IV. ifj. előadás.)
Vasárnap:	este: Ádám és Éva. (b. 106. sz.)

* **Mignon.** Thomas operájából szorgalmasan folynak a szinpadí próbak, a diszletek egy része is megérkezett és így mi sem áll utjában, hogy a bemutató előadás f. hó 27-én megtartassék.

* **Ádám és Éva.** A mult évad legnagyobb sikerű operettjének reprizeje foglalkoztatja a személyzetet; a darab szombaton kerül színpadra. A főszerepet Szabó Mariska, Gergely Giza, Garzó Adél, Megyeri igazgató, Kassai, Mátrai és Szegő játsszák.

* **Clemenciau.** Dumasnak a nyáron fölújított drámája pénteken kerül színpadra Tóvölgyi Margittal a fő női szerepben.

* **A menyem.** Fabrice Carré és Paul Rikárd kitűnő vígjátékát adják csütörtökön, a főszerepeket T. Halmi Margit, Laczkó Aranka, Palotay Piroksa, Megyeri, Szakács, Papp, Mátrai, Dezséri és Heltaival.

* **A bolond.** Rákosi Jenő és Szabados Béla operettje, szerdán kerül színpadra páros számú bérleti előadásban, az ismert szereposztással.

Táviratok

— Fővárosi és vidéki tudósítóinktól. —

Apponyi katonai követelesei.

Budapest, jan. 18. (Érk. 11 ó.) Mig a mai ülésen az ülésteremben a cukorjavaslat tárgyalása folyt elég unalmasan, azalatt a folyósón nagy szenzáció pattant ki. A közeledő katonai javaslatok tárgyalásáról van szó, mely iránt *Apponyi* Albert gróf, a Ház elnöke nem ért egyet a kormányfival. *Apponyi* Albert ugyanis ezelőtt mintegy két hónappal, a katonai javaslatoknak benyújtása alkalmával kijelentette *Széll* Kálmán kormányelnöknek, hogy ez irányban előterjesztései lesznek. És pedig:

1. A hadseregben érvényesíteni az 1867. XII. t.-c.-ben a magyarság részére biztosított jogokat.
2. A katonai alapokat a honvédelmi miniszternek adják át.
3. A kadétskólában nagyobb súlyt helyezzenek a magyar nyelv és irodalom tanítására.

4. A magyar tisztek nagyobb mértékben lépjenek elő fokozatosan. Amidőn *Apponyi* Albert gróf e kijelentéseit megtette, báró *Fejérváry* Géza honvédelmi miniszter azonnal Bécsbe utazott, hogy a koronának előterjesztést tegyen *Apponyi* követeleseirol. A koronát azonban — mint hírlík — *Fejérváry* tévesen informálta a dolgokról s így a kívánságokat nem fogadta el. — *Apponyi* azonban fenntartotta követeléseit és tegnapelőtt azokat memorandum alakjában átnyújtotta *Széll* Kálmánnak. A memorandum nagy feltűnést keltett a kormány-pártban. *Széll* Kálmán *Bolgár* Ferencet kérte fel hasson *Apponyi*-ra, hogy vonja vissza azokat. *Bolgár* meg is kísérelte ezt, de hasztalan. *Apponyi* hivatkozva politikai multjára, kijelentette, hogy ragaszkodik ahöz.

*

Apponyi Albert gróf és *Széll* Kálmán a mai délután folyamán hosszasan tárgyaltak. Abban állapotok meg, hogy a miniszterelnök Bécsbe utazik, de miután a miniszterelnök este résztvesz a Rákosi-lakomán, az utazást holnapra halasztotta. A volt nemzeti pártiak azért tartják szükségesnek a bécsi utat, mert azt hiszik, hogy *Fejérváry* báró nem őszintén tájékoztatta a királyt. A szabadbelvűek között nagy az elkeseredés azért, hogy a nemzeti pártiak ennyire sértik *Fejérváry*-t, — Hívei azt hiszik, hogy *Apponyi* ezzel csak *Fejérváry* ellen akar valamit tenni. *Apponyi* Albert gróf egy hirlapíró előtt kijentette, hogy ő barátja a *Széll*-kormányának, óhajtja fennmaradását, de a kérdéssről nem akar a saját útján nyilatkozni, miután a kérdést hirlapilag nem lehet elintézni. Ezzel szemben a beavattottak azt állítják, hogy a »B. H.« című napilapban megjelent első cikket *Apponyi* sugalmazta volna.

Kossuth Ferenc betegsége.

Budapest, jan. 19. (Érk. 11 ó.) Kossuth Ferenc, a függetlenségi és 48-as párt vezére ismét ágyban fekvő beteg. Ambár betegsége komoly, aggodalomra nem szolgáltat okot, orvosainak kijelentése szerint még vagy nyolc napig lesz kénytelen az ágyat őrizni.

A Rákosi-bankett.

Budapest, január 19. (Érk. 11 ó.) A mai Rákosi-banketten az »Otthon«-ban az asztalfőn Rákosi Jenő, balra *Széll* Kálmán miniszterelnök, jobbra *Singer*, a nemz. hirlapírók szövetségének elnöke ültek; továbbá *Apponyi*, *Wlassics*, *Láng* miniszterek és *Csáky* Albin a főrendiház elnöke; több képviselő és a hirlapírók színe-java. A hatalmas terem zsufolva van.

Az első felkészöntőt *Rákosi* Jenő, az ünnepelt tartotta s gyönyörű beszédben ő Felségét éltette, s szavai mély hatást keltettek.

Utána *Kenedy* Géza *Széll* Kálmánt éltette. *Márkus* Miksa Csákyt, *Apponyit* és a messziről idefáradt idegeneket köszöntötte fel.

Apponyi nevének említésekor frenetikus, szűnni nem akaró és meg-megnyuló tapsvihár volt.

Széll Kálmán Rákosi Jenőt éltette, mint a ki egész életét az irodalomnak és hazájának szenteltette. *Széll* a jelen voltak óriási ovációkban részesítették.

Sturm Albert németül az osztrák és külföldi hirlapírókért ültette pohárát; erre *Singer* Vilmos, a nemzeti. hirlapírók elnöke és főszerkesztő emelkedett föl és szintén németül egy nagyhatású beszédben *Rákosi* Jenőt éltette, mint a hazafias újságírók mintaképét.

Csáky Albin Rákosit, mint legifjabb főrendet éltette. *Wlassics*, nem mint miniszter, hanem mint az Otthon tagja, viharos tetszéssel élteti Rákosit.

Zajos halljokozás után *Apponyi* nagy tetszéssel emlékezett meg a főrendi reform kérdésénél elfoglalt álláspontjáról és kijelenti, hogy a főrendeket is választás útján kell kreálni. Rákosi kinevezésében régi eszméjét lényegében megalósítva látja, mert választási elv alapján is főrendnek kellene lennie. (Percekig tartó taps.)

Rákosi Jenő elragadóan szép beszédben köszönt meg az ünnepeltetést és *Széll* Kálmán miniszterelnököt éltette.

Beszélték még *Hercegy* Ferenc, *Vései* József, *Spiegel* Ede, stb.

A banketten általában jókedv volt mindvégig.

Molnár apát betegsége.

Budapest, jan. 19. (Érk. 12 ó.) Molnár János apát, az országgyűlési néppárt alelnöke súlyos beteg fekszik budapesti lakásán. Állapotában aggasztó fordulat állott be.

A szász udvar botránya.

Budapest, jan. 19. (Érk. 11 ó.) Genfből táviratozzák, hogy a szász trónörökösné és Giron észrevétlen akarták a szállodát elhagyni. Elutazásukat azonban legutolsó pillanatban észrevették. Gyalogszerrel mentek a szállodából a pályaudvarra, Mentoneig váltottak jegyet s rögtön beültek a vasuti kocsiba, melynek ablakait lefüggönyözték.

Egy mentonei távirat jelenti, hogy a szász trónörökösné szerelmesével, *Giron* nyelvmesterrel ma érkeztek oda. Lakást a Hotel Anglaishban béreltek. A vendékönyvben magukat mint Andre *Girard* és neje jelentették be. Ugyanabban a szállodában éppen a szerelmes pár szomszédságában lakik Krüger, a transzváli köztársaság volt elnöke.

A szerelmesek ugylátszik rendkívül jól érzik magukat. A tengerparton sétálgatva töltik idejüket. Szemtanuk állítják, hogy oly jókedvűek és oly vidáman beszélgetnek egymással, mint a kik valóban megelégedettek és igazán szeretik egymást. A trónörökösnének a közeljövőben bekövetkezendő lebetegedését, hír szerint, szintén Mentonban óhajtják bevárni.

Párisból jelentik, hogy a szász trónörökös-pár botránya az udvari és politikai követelmények szempontjából már elintéztet nyert. A trónörökösné viselt rangjáról lemondott. Lemondását, mit maguk az udvari és politikai körök sürgettek, természetesen eltagadták. A királyi korona várományosának neje Giron felesége lesz.

A Gil Blas, ezen előkelő párisi lap szerződéssel kínálta meg *Giront*, aki azt el is fogadta. Így tehát Giron a Gil Blas munkatársa lesz. Hogy új hivatalának mennyiben fog megfelelni, az még a jövő titka.

Legújabb hírek szerint a szász trónörökösné elutazása nem volt szökés, hanem az ügyvédjével előre megfontolt terv szerint járt el, mikor Genfet elhagyta.

Letartóztatott kém.

Budapest, jan. 19. (Érk. 11 ó.) Bécsből jelentik, hogy *Bartmann* Pál főhadnagy és katonai kémét 1897-ben öt évi súlyos börtönrre ítélték, büntetését tavaly kitöltötte; nemrégiben Bécsbe utazott, de itt a vezérkar és a rendőrség folyvást szemmel tartotta, ma pedig letartóztatták.

Öngyilkosság.

Budapest, jan. 19. (Érk. 11 ó.) Közök Nándor, az Országos Központi takarékpénztár osztályfőnöke Promontor előtt a Dunába vetette magát. Már-már elnyelték a habok, mikor a segítségére sietőknek sikerült őt a halál torkából kiragadni. Öngyilkossági kísérletének híre a takarékpénztárnál rögtön megejtet-

ték a rovancsolást. Hiánynak ezideig nem jöttek nyomára.

A tél.

Barcs, január 19. (Érk. 11. ó.) Vasárnap itt olyan hideg volt, aminő még ez idén nem volt. A hőmérő 18 fok Celsius mutatót.

Mármaros-Sziget, január 19. (Érk. 11 ó.) Mármaros megyében az elmúlt napokban a hóolvadás és esőzés nagy károkat okozott. E hó 12-én elsodorta a lipesei nagy hid közepét, harmadnapra pedig *Bustya* házánál a Talabor-hídnál annyira megáradt a víz, hogy megkerülve a 210 méter hosszúságú hidat, az uttestet kora reggel hosszú vonalon áttörte. A közlekedés egész napon át fennakadt és csak nagy munkaerővel állíthatták helyre az átszakadt uttestet.

REGÉNY

Goëtia. (47)

VII.

A csodák világa.

— Bravó! bravó! — kiáltották már előre és feltűnően tapsoltak, hogy ne keljen mindjárt nevetniük, mert a herceg szánalmas kiejtéssel beszélt.

— Le chat — sugták az emberek egymásnak — Le chat.

— A végén t-vel, vagy h-val?

— Azt mindjárt meghalljuk.

— Talán!

— Szszsz! Szszsz! — hangzott fel.

És erre a hűség áldozata ilyen formájú versek elmondásába kezdett:

Kedves kis állat a cicá
Bálba is eljár, — a biz a'

Mikor jó a zöld április
Kirándul a cicuska is:
Kalandra vágjuk — előre!
Már felmászott a házfelőre.
Minálunk sem új e baj
S a vége persze: macskajaj.

Az utolsó sorokat nagyon megtapsolták. A franciák örültek, hogy egyszer nevethek a nélkül, hogy udvariatlanokká lettek volna; örültek, tomboltak az élvezettől, ismételték a végsorokat és kiáltották:

— Tovább! Többet!

És hozzá milyen muzikális!
Olykor még nekünk dirigál is.
Tud dorombolni — piáno...
Ah, milyen eszökölva való!

— Nagyszerű! Mily szellemes! Kedves herceg!

Jean d'Alsace Steinfeld háta mögött állott és valamit feljegyzett fehér kézelőjére. A herceg néhány pillanattal gondolkodott és azután még néhány versszakot adott elő, hogy a következő borzalmas dologgal fejjeze be, mely a macskafiókokról szól:

Nem tudja, hogy mi a szekunda,
Nem küldik kollégiumba,
Mint nálunk annyi kis legényt, —
Csak zsákba varrják a szegényt.

Ezt kissé udvariatlannak találták. Talán éppen azért és hogy ezt a külföldivel éreztessék, több francia ur elébe állott és meghajtották magukat. A herceg jókedvűen nevetett, felültesen megköszönte az üdvözléseket és láthatólag a nők hődelátára várt. De ezek elmaradtak; más aratja majd egy végnélküli és a szerelemről szóló versért. Ez elkergette a radzsa egy kutyáját, ezért megbüntették, a mennyiben orrát és fülét levágták. Erre a megcsontított férfi kedvese megvakította magát, hogy ne lássa így szerelmesét és Budha mindkettőjüket megáldotta. Ez tetszett!

Majd *Bradburry* Mary és spanyol-amerikai táncot járt, mely után oly sokáig kiáltották: ollé! ollé! hogy elővére kasztagnettét, meg kellett azt ismételni. Nem táncolt szenvedélyesen, de hévvel, mint egy blazir táncosnő a szinpadon, ki a hatásra vadászik.

A francia vendégek egyike néhány Coppée verset adott elő, igazán csakis a vendégek mulattatása miatt, a kik mindnyájan Philaletesre vártak, a ki még avval volt elfoglalva, hogy sátrában mutogassa magát. Olga hívatta őt, de szerencsétlenségre a zene játszani kezdett és a mágus nem akart zenekíséret mellett fellépni.

(Folyt. köv.)

Felelős szerkesztő:

Dr. PAPP JÓZSEF.

Laptulajdonos:

GOMBOS FERENCZ.

NYILTTÉR*.

ŐSZI ALBERT

ékszerész- és órász-üzletében
Kolozsvár, Wessellényi M.-utca (Hid-u.)
2-ik sz.

(Csizhegyi fényképezésével szemben.)
Jutányos árak, alkalmi vételek. Minden e
szakba vágó tárgyak jartását jótállás mel
lett elvállalok. — Aranyt vesz és becsereji.
Szolid kiszolgálás! 11—?

Árverési hirdetmény.

Alulírt bír. végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §. értelmében ezennel közzhírre teszi, hogy a kolozsvári kir. törvényszék 1902. V. 6013. számú végzése következtében Dr. Papp József ügyvéd által képviselt Népbank részv. társ. javára Marusán Nikulaa és társai selyemkötő lakosok ellen 1580 K. s jár. erejéig 1902-ik évi július hó 16-ikán foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 2400 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: 6 darab ökr és 6 darab tehén nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a helyi vid. kir. járásbíróság 1902-ik évi V. 446/4. számú végzése folytán a már fizetett 300 kor. betudásával 1580 korona — f. tőkekövetelés. ennek 1902. február hó 1. napjától járó 6% kamatai, 1/2% váltódíj és eddig összesen 237 kor. 84 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Babucz községben, a Horovitz-féle birtokon leendő eszközölésére 1903. évi január hó 22-ik napjának déle. 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107 és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legelőbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alól is el fognak adani.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felfoglalatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120 §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Kolozsvárt, 1902. évi decz. hó 24-ik napján.

Dupschek Ignác,
kir. bír. végrehajtó.

Maculatur

papír

egész ivben, csomagolásra igen alkalmas kilonként 20 fillér, métermázsa vételnél 15 korona.

Felvilágosítást ad a kiadóhivatal.

HIRDETÉSEK

Felvételek e lap kiadóhivatalában. Egyetem-utca 7. szám, Lyceum-nyomda.

Aranyos-Jordamegyében

a Mező-Velkési határban

mintegy 430 kat. holdnyi tagbirtok

örök áron eladó.

Értekezhetni: 2170 1—3

Dr. Orient Gyulánéval

Kolozsvárt, Gyár-utca 4 sz

Hatóságilag engedélyezett

nagy

Végeladás!

Párisi nagy áruház

Wesselényi Miklós-utca 21. szám alatt

teljesen feloszlik!

BARCET ezelőtt 20 most csak 10 kr.
FLANELEK ezelőtt 45 most csak 21 kr. o o
o o VÁSZNAK ezelőtt 26 most csak 13 kr.
RUMBURGI VÁSZNAK ezelőtt 41 most o o o
csak 19 kr.

Női felöltők, férfi szövetek, matrácok, o
paplanok, szőnyegek, garnitúrák és 100
meg 100 itt fel nem sorolható cikkek o o

30% beszerzési áron alul elárusíttatik.

Üzletberendezés eladó. Üzletelhelyiség kiadó.

Teljes tisztelettel

BAUMZWEIG EMIL,

a Párisi nagy áruház tulajdonosa.

2148 5—5

Az erdélyi hazarész egyetlen köz- és mezőgazdasági heti lapja az

ERDÉLYI GAZDA

(XXXIV. évfolyam.)

Az Erdélyi Gazdasági Egylet hivatalos közlönye

minden vasárnap 12—16 oldalon, dus tartalommal — közöl. masfélezer példányban — jelenik meg. Időszerű és tanulságos közleményeit az elmélet és gyakorlat legjelesebb emberei írják. A lap felöleli a mezőgazdaság minden ágát. Célja: a mezőgazdasági szaktudás terjesztése, a gyakorlati életben szükséges általános és időszerű tudnivalók publikálása és a gazdatársadalom anyagi állapotának javítása.

ERDÉLYI GAZDA

szerkesztői:

Tokaji László felelős szerkesztő és kiadó,
Jakab László társszerkesztő és
Eber Ernő segédszerkesztő.

Előfizetési ára:

Egy évre	— — — — —	12 korona
Fél évre	— — — — —	6 korona
Negyedévre	— — — — —	3 korona

ERDELYI GAZDA

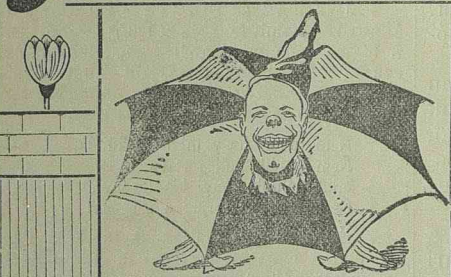
szerkesztősége és kiadóhivatala:

KOLOZSVÁRT, PETŐFI-UTCZA 7. SZÁM.

hová minden közlemény és az előfizetési pénzek küldendők.

Mutatvány számot kívánatra ingyen küld a kiadóhivatal.

Bittó Rezső Kolozsvár, Mátyás király-tér 12. sz.

Élsőrendű úri divat, kalap, cipő és fehérnemű üzlete.

Ajánlom a bálai idényre újdonságaimat:
Bálai ing, gallér, kezelt nyak-
kendő, glacié keztyű, lakcipő,
cylinder, claque, frackmellény,
selyemkendő, zsebkendő és il-
latszereket. A legújbb divat
és legjobb minőségben.

BURGER FRIGYES

gyógypáru, vegyszer és illatszert üzlete, Kolozsvár, Mátyás király-tér 8. sz.

Telefon 250.

A „Karolina országos kórház,” „Vörös-kereszt kórház, m. kir. államvasutak, m. kir. tud.-egyetemi intézetek, több betegsegélyző-pénztár és vidéki kórház gyógyszer- és kötszer szállítója.

Dus raktárt tartok mindennemű a szakmába vágó anyagokból.

Allat-gyógyászati szerek.
Bel- és külföldi gyógypáru külön-
gességek.
Butortisztító anyagok.
Esetek, különféle alakban.
Fényképezési vegyi szerek.
Folteltávolító és rovarirtók.
Gazdasághoz való cikkek.
Gyermek táp- és ápoló-szerek.
Gyógyborok, vaskészítmények.
Gyógyszappanok, Berg- és Heintz-
féle.
Háztartási cikkek, fénysítők.
Italok: Cognac, likör, angol rum.
Orosz theák, eredeti csomagokban.
Padolat-festő és fénysítők.
Szívacsok minden fajtában.
Vegyi szerek ipari célokra.

Ajk- és arcfestékek, rougok.
Bajuszpedrők, brillantín.
Eszaki, Földes, Hajos, Rozsnyay, Si-
hulsky-féle tojeltő-cikkek.
Fogporok, fogpaszták, fogkefék,
Hajápolók: hajolajok, hajszesz és po-
mádék.
Hajfestő-szerek, Regenerator.
Hercegnő mosdóvíz szepítő ellen.
Hőlgyporok: zsiros és zsirotalan,
„Amor” a legártatlanabb.
Blaha Sarail, Herbert, Germandré,
Jáva, Dorin, Hermelin, Lechner.
Látóhse, Veloutine, stb. minden színben.
Illatszertő üvegek és zacskók.
Illatszerek: Atkinson, Bayley,
Crown Parfümerie, Gossnell,
Presse Lubin, Guerlain,
Houbigant, Legend, Piver,
Pinand, Roger & Gallet gyárosok
legújabb különlegességei.
Kölni vízek valódi, „Johann Maria Fa-
rina”-félék.
Köröm-ápoló-szerek, polsók.
Pipere-szappanok minden illatban.
Szájvizek: „Amor” Grensil, Kothe,
salicyl stb. stb.

Gőresér harisnyák.
Gummi ágylétekek, szinések.
Gummi-övek, (Diana) Pessariumok.
Gummi- és halhólyag-különlegességek
orvosi rendelethe.
Haskötők méret után.
Hőmérők minden kivitelben.
Irrigátorok, üveg és fémhólyag-felszerelve.
Irrigátor felszerelések külön.
Kötöző szerek: Watia, pólya stb.
Légnárnák, kerék és szegletes.
Seb- és körtelcskendők, Catheterek.
Sérvkötők méret után.
Szopó-üvegek felszerelve.
Suspensoriumok minden fajtája.
Szülésznői eszközök.
Tejsterilizáló készülék, Soxhlet tanár
féle.

2051. 40—100

Gazdaasszonyok figyelmébe!!!

Előírásom szerint gyorsan, olcsón, tisztán lehet mindenféle likőrt és rumot házilag előállítani.

Árjegyzékkel szívesen szolgál

Burger Frigyes.

TELEFON SZ. 204.

TELEFON SZ. 204.

GOMBOS FERENCZ

Lyceum-könyvnyomdája Kolozsvárt,

Egyetem-utca 7. szám, róm. kath. Status épület

Gyorsan, izléssel és a legjutányosabb árban készít el bármilyen könyvnyomdai munkákat, u. m. irodalmi műveket, tankönyveket, tudományos és irodalmi folyóiratokat, napi-, heti- és havi-lapokat, kereskedők és iparosok részére számlákat, körleveleket, üzleti- és pénztári-könyveket, árjegyzéket, falragaszokat stb. stb.

Mint szakember, ki a nyomdászatot tanultam, az erdélyi részek legrégibb és legjobb hírnévnek örvendő Lyceum-könyvnyomdát néhány év előtt megvettem s azt a legmodernebb igényeknek megfelelően rendeztem be, úgy hogy a könyvnyomdai munkák izléses és szakszerű kiállítása tekintetében nemcsak a helyi és vidéki, hanem bár-

mely elsőrangú fővárosi könyvnyomdával szemben is kiállok a legnemesebb versenyt.

Minthogy pedig a könyvnyomdát magam személyesen vezetem, a nyomdai munkákat megrendelő közönség egész bizalommal fordulhat nyomdámhoz, mert úgy a szép és csinos kiállítás, mint az árak tekintetében a legnagyobb megelégedésre lesz kiszolgálva.

Vidéki megrendelések a leggyorsabban és kifogástalanul eszközöltetnek. A n. é. közönség partfogását kéri teljes tisztelettel Gombos Ferencz nyomdátulajdonos.